

Notat

Til: Assisterende utenriksråd Syse

Via: Avdeling for sikkerhetspolitikk og nordområdene

Kopi til: Regionavdelingen
 Avdeling for økonomi og utvikling
 Seksjon for Afrika sør for Sahara
 Seksjon for utviklingspolitikk
 Seksjon for etatstyring, budsjett og forvaltning
 Ambassaden i Addis Abeba
 Ambassaden i Accra
 Ambassaden i Nairobi

Fra: Seksjon for sikkerhetspolitikk og Nord-Amerika

Saksbehandler: Hødnebo *hie*

Dato: 07.04.2016

Saksnr.: 14/6512 -

Hilde Svartdal Lunde

*12/4-16
 Godkjent. Dette er en presis og god oppfølging av hva som ble besluttet i evalueringen -*

Godkjent av: T. Oppland

Aud Kolberg

Legges i UD sak etter påskeferien.

Oppfølgingsnotat etter evalueringen av programmet «Training for Peace in Africa»: Status for oppfølgingen pr. 1. april 2016.

Det vises til brev av 12.02 2015 fra NORADs evalueringsavdeling til assisterende utenriksråd Syse og godkjent notat av 10.03.2015 vedrørende oppfølging av evalueringen av programmet «Training for Peace in Africa» (begge vedlagt).

Det følgende notat redegjør for oppfølgingen etter ett år av de tiltak som ble fremmet i notatet av 10.03. 2015. Notatet er utarbeidet av Seksjon for sikkerhetspolitikk og Nord-Amerika i samråd med Seksjon for Afrika sør for Sahara.

Ansvarlig for oppfølgingen har vært Seksjon for sikkerhetspolitikk og Nord-Amerika i samarbeid med Seksjon for Afrika sør for Sahara og ambassaden i Addis Abeba. Ambassadene i Accra og Nairobi har også deltatt i oppfølgingen. Dette gjelder for alle de fire tiltakene.

Anbefaling 1 og 2: Vurdering av videreføring av TFP i lys av behovet for sterkere strategisk styring.

Tiltak 1 og 2: Foreta en bred konsultasjon med involverte ambassader, AU og partnere og andre eksterne relevante aktører for å fremme forslag til mulig videreføring av programmet, basert på evaluerings merknader om styring o.a.

En bred prosess med vekt på AU: Det ble lagt opp til en bred prosess i drøftingene rundt en mulig videreføring av TFP i etterkant av evalueringsrapporten og drøftingene på det internasjonale rådgivende styremøtet for TFP i november 2014. En rekke innspill ble mottatt både muntlig og skriftlig (partnere, ambassadene, AU m.fl.). En separat bestilling om faglig råd vedrørende ny styringsmodell for programmet ble sendt til Avdeling for økonomi og utvikling/ Seksjon for utviklingspolitikk og NORADs rettsavdeling (se neste punkt). Det ble på denne basis utarbeidet et beslutningsnotat, som drøfter evalueringen og behovet for sterkere strategisk styring som en viktig premiss for videreføring av TFP. Notatet foreslo at et nytt program konsentreres om AU og en styrking av AUs fredsoperative og freds-politiske kapasitet og at det bør inngå som en del av Norges MOU med AU for vårt videre samarbeid med organisasjonen. Notatet foreslo derfor at programmet ikke ble videreført i sin daværende form, og at en endelig politisk beslutning om programmet burde tas etter nærmere konsultasjoner med AU. Når det gjelder den framtidige styringen av et nytt program, foreslo notatet at konsultasjonene med AU ble basert på følgende hovedbudskap:

Man må sikre strategisk styring, måloppnåelse og felles eierskap til nye målsettinger. Et evt. nytt program må forenkles, og man må få mer igjen for de midlene som legges inn i programmet. Styringsmodell må tilpasses nytt program. Avgjørende at det gjennomføres løpende dialog med AU.

Tidsramme: Notatet ble godkjent av Statssekretær Glad Pedersen den 11.06.2015. Ambassaden i Addis Abeba fikk deretter i oppgave å foreta konsultasjoner med AU og å fremme forslag til et nytt program. Ambassaden oversendte sitt forslag til departementet den 2. oktober etter flere konsultasjonsrunder med AU og partnerne, samt andre relevante aktører (EU, GIZ m.fl.). Departementet la på dette grunnlag opp et endelig beslutningsnotat om et nytt TFP program, som ble godkjent av Statssekretær Hattrem den 06.11.2015. (Se også tiltak 3 nedenfor.)

Et nytt styringssystem: Når det gjelder styringssystemet for det nye TFP, ble det besluttet at ambassaden i Addis Abeba skal ansvar for forvaltningen av hele programmet, at det etableres et samordningssekretariat av partnerne i Addis Abeba, og at årlige konsultasjoner med AU skal legge rammene for programmets aktiviteter. Det ble samtidig satt i gang et arbeid med å lage et nytt strategisk rammeverk for treårsperioden 2016-18 i samråd med partnerne og AU. Partnerne utarbeidet samtidig en strategisk plan for den samme perioden, basert på dette rammeverket.

Det strategiske rammeverket legger opp til et strammere styringssystem enn tidligere, basert på to strategiske møter mellom partnerne, AU og ambassaden/UD, månedlige styringsmøter for partnerne og sekretariatet. En annen viktig endring gjøres ved at alle tiltak skal gjennomføres av partnerne i fellesskap istedenfor hver for seg som tidligere. Antallet partnere ble redusert fra fire til tre for å konsentrere satsingen ytterligere. Den tette samordningen og planleggingen med AU skal sikre at tiltakene er relevante for AUs virksomhet. Partnerne skal levere en felles søknad, en felles årsrapport og ha

et felles budsjett, som vurderes av ambassaden. Dette er en betydelig konsentrasjon og tettere samvirke gjennom hele prosessen med planlegging, budsjettering, søknader, gjennomføring og rapportering. Internt i UD vil ansvaret for programmet flyttes fra Seksjon for sikkerhetspolitikk og Nord-Amerika til Afrikaseksjonen, som også bevilger midlene. Ambassaden i Addis Abeba vil ha et sterkere ansvar for oppfølging og gjennomføring, der programmet tidligere var spredt over tre ambassader.

Anbefaling 3: Utvikle en programteori for TFP.

Tiltak 3: Beslutningsnotatet til politisk ledelse bør drøfte og trekke opp den politiske og sikkerhetspolitiske konteksten/rammene til et eventuelt fremtidig TFP-program.

Tidsramme: Beslutningsnotatet fra 11.06.2015 la opp til en prinsippbeslutning for et nytt program, og drøftet programmet i lys av den politiske og sikkerhetspolitiske konteksten i Afrika. Dette ble videre konkretisert og endelig fastsatt i oppfølgingsnotatet, godkjent den 06.11.2015. IAB-møtet i Addis Abeba i midten av november ble informert om beslutningen, og ga sin støtte til den nye innretningen av programmet.

Sikkerhetspolitiske rammer for et nytt TFP: Notatet av 11.06 søkte å knytte sammen den nye sikkerhetspolitiske virkelighet i Afrika med en drøfting av behovet for strategisk styring av et nytt program og tiltak som iverksettes innenfor TFP. Notatet la vekt på behovet for å konsentrere TFPs innretning og arbeid mot AU, spesielt institusjonell kapasitet og kompetanse. Bistand til gjennomføring av den afrikanske freds- og sikkerhetsarkitekturen ble spesielt fremhevet. Notatet la også vekt på styrkingen av det afrikanske eierskapet til programmet og Norges fremtidige samarbeid med AU ved å legge det innenfor MOU'et mellom AU og Norge. MOU'et er forankret på høyeste politiske hold i AU. Dette ble fulgt opp med utarbeidelsen av et strategisk rammeverk for perioden 2016-18, som AU har medvirket og gitt sin tilslutning til. Det forutsettes også at AU gir sin skriftlige støtte til partnersnes strategiske oppfølgingsplan ved et «letter of endorsement». Et sentralt hensyn i det strategiske rammeverket er programmets støtte til bygging av AUs kapasitet for å forebygge og håndtere globale sikkerhetstrusler og økt migrasjon. Programmet vil på denne bakgrunn utvide sitt samarbeid med AU til også å omfatte departementet for politiske saker. Som et eksempel på den nye typen samarbeid, kan det nevnes at den første oppgaven AU har bedt om og fått støtte til er å medvirke til at AU får utarbeidet en plan for finansiering av AUs fredsoperasjoner i samarbeid med FN.

Anbefaling og tiltak 4: Sikre bruk av de som får opplæring gjennom programmet.

Kapasitetsbygging, forskning og opplæring vil også i det nye TFP-programmet være sentrale programelementer. Det er imidlertid på det nåværende tidspunkt ikke besluttet hvor mye av innsatsen som skal gjøres gjennom opplæring. Det vil være helt avgjørende for TFPs aktiviteter og målsettinger hva som forespørres av AU. Institusjonell kapasitetsbygging har til nå vært høyeste prioritert av AU og derfor

drøftet mest. Alle programdokumenter legger imidlertid opp til at dersom TFP partnerne også i den nye fasen skal trene AU-personell, så vil det gjøres på AUs forespørsel og med den klare hensikt at personellet skal deployeres til aktuelle fredsoperasjoner eller at de allerede deltar i slike.

Vedlegg:

1. Kopi av brev av 12.02.2015 fra NORADs evalueringsavdeling til assisterende utenriksråd Syse
2. Kopi av godkjent notat av 10.03.2015 vedrørende oppfølging av evalueringen av programmet TFP.